

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Henrik Sundblom
Titel: Verksamhetschef förskola
E-post: henrik.sundblom@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämndens arbetsutskott

Uppstart av omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i Hallstavik

Förslag till beslut

Barn och skolnämnden beslutar att omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds anordnas vid Lindens förskola i Hallstavik genom utökat öppethållande kl. 18.00 till 21.00 på vardagar samt kl. 06.30 till 21.00 på helger.

Sammanfattning av tjänsteutlåtande

Norrtälje kommun har erbjudit vårdnadshavare omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (fortsättningsvis benämnd ob-omsorg) sedan 2012. Då förskolan Almerska villan i Hallstavik har avvecklat sin ob-omsorg från 1 januari 2023 finns behov av en ny verksamhet på orten. Då behovet i Hallstavik de senaste två åren framförallt varit omsorg under kvällar och helger bedömer barn- och utbildningskontoret att behovet kan tillgodoses genom att en kvälls- och helgöppen verksamhet startar upp från 1 mars vid Lindens förskola. Kostnaden för verksamheten bedöms utifrån nuvarande efterfrågan till ca 500 tkr per år.

Ärendet

Beskrivning

Norrtälje kommun har erbjudit vårdnadshavare omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (fortsättningsvis benämnd ob-omsorg) sedan 2012. Verksamhet har bedrivits/bedrivs enligt följande:

2012-2020	Familjedaghemmet Natteknatten Norrtälje
2013-2022	Förskolan Almerska villan, Hallstavik
2020-	Borrhagens förskola, Gottröra
2020-	Förskolan Paletten (Akrylen), Norrtälje

I december 2019 beslutade barn- och skolnämnden om nya regler för placering i ob-omsorg från den 1 januari 2020 som innebar skärpt behovsprövning och tidsbegränsade beslut. I samband med pandemin 2020 beslutade barn- och skolnämnden att starta upp en kommunal nattöppen verksamhet med 15 platser vid Palettens förskola (benämnd Akrylen). Verksamheten öppnade under sommaren 2020 och har haft ca 10 barn inskrivna i verksamheten sedan dess.

I juni 2022 meddelade huvudmannen för Almerska villan att ob-omsorgen i Hallstavik skulle avvecklas från och med 1 januari 2023. Antalet samtidigt närvarande barn är väldigt lågt hos samtliga utförare. Det är sällan eller aldrig mer än 3 barn närvarande samtidigt i någon verksamhet. Vid Almerska villan hade inget barn övernattnings under 2021 eller 2022, medan den kommunala Akrylen har haft övernattande barn i betydligt högre utsträckning.

Det är en utmaning hur verksamheten ska organiseras för att uppnå en tillräckligt bra kvalitet för barnen och samtidigt hållbara arbetsvillkor för medarbetarna. För god kontinuitet, trygghet, omsorg, igenkänning och för barnen behöver verksamheten bemannas av ett antal fast anställda medarbetare, och inte bara av timanställda. En av utmaningarna kring hur det organiseras är att om personalen bara ska arbeta kväll och natt blir det en mycket stor del av arbetet som förläggs till helger. Det kan göra

tjänsterna oattraktiva och ge onödigt stor omsättning av anställda utifrån att tjänsterna inte blir hållbara ur ett medarbetarperspektiv. Ett alternativ kan vara att barnskötare på den förskola där ob-omsorgen organiseras även involveras i arbetet med ob-omsorgen. Det kan ge större möjligheter till kontinuitet i verksamheten. Nackdelen med att involvera fler medarbetare i ob-omsorgen är att befintliga tjänster på förskolan behöver ändras eller omförhandlas.

En ytterligare utmaning är att verksamheten idag till stor del organiseras med ensamarbete. Utifrån perspektivet att skapa trygga förhållanden både för barn, vårdnadshavare och medarbetare i verksamheten gör det känsligt. I den kommunala verksamheten organiseras det i nuläget så att det för medarbetaren hela tiden finns en chef i beredskap som kan komma in på plats vid behov. Beredskapen ersätts enligt avtal i AB med en ekonomisk ersättning per beredskapstimme. Det bör gå att en medarbetare har beredskap mot flera verksamheter samtidigt för att minska behovet av personal i beredskap men det förutsätter körkort och tillgång till egen bil för att kunna infinna sig på plats inom rimlig tid.

Uppföljningen av närvaron vid Almerska villan i Hallstavik visar att det finns behov av ob-omsorg på kvällar och helger. Hösten 2022 har det varit 6 barn inskrivna i verksamheten. Dessa barn är erbjudna förtur till plats på Akrylens ob-omsorg vid Palettens förskola i Norrtälje. Utifrån det behov som funnits i Hallstavik föreslås att det bör erbjudas ett utökat öppethållande kl. 18.00 – 21.00 på vardagskvällar samt kl. 06.30 – 21.00 lördagar, söndagar och helgdagar vid Lindens förskola i Hallstavik. Under hösten 2022 har det oftast varit 1 eller 2 barn närvarande på Almerska villan enstaka vardagskvällar, men flera lördagar och söndagar. Förändras behoven kan det bli aktuellt att förändra ramtiderna något. Om behovet utökas till att omfatta nattöppen verksamhet i Hallstavik avser barn- och utbildningskontoret att lägga fram ett nytt ärende för beslut i barn- och skolnämnden. Verksamheten kommer bara att bemannas om det finns ett anmält behov av omsorg med minst tre veckors framförhållning för att kunna ge medarbetarna i verksamheten ett schema med rätt framförhållning om minst 14 dagar enligt arbetstidslagen (1982:673: 12 § 1). Om det uppstår behov för en vårdnadshavare med kortare framförhållning kan Akrylens ob-omsorg i Norrtälje erbjudas om den är planerad att vara öppen den aktuella tiden.

Lagkrav

Skollagen (2010:800) 25 kap. 5§: Kommunen ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrars förvärvsarbete och familjens situation i övrigt.

Arbetstidslagen (1982:673) 12 §: Alla arbetsgivare som anlitar arbetstagare till arbete annat än tillfälligt skall lämna arbetstagarna besked om ändringar i fråga om den ordinarie arbetstidens och jourtidens förläggning minst två veckor i förväg. Sådant besked får dock lämnas kortare tid i förväg, om verksamhetens art eller händelser som inte har kunnat förutses ger anledning till det.

Koppling till gällande styrdokument

- Mål- och budget 2023–25
- Regler för placering i omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Från och med 2023 tillämpas en ny ersättningsmodell för omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. I stället för en "peng" per barn ersätts verksamheten med en ersättning per närvarotimme och gruppstorlek enligt beslut av kommunfullmäktige i Mål- och budget 2023-25.

En översiktlig beräkning utifrån närvaron vid Almerska villan hösten 2022 visar att den faktiska närvaron har uppgått till ca 18 timmar per vecka. Det innebär en kostnad på ca 35 tkr per månad eller drygt 400 tkr per år. Det är dock sannolikt att nyttjandet på sikt blir något högre varför en kostnad på ca 500 tusen kr per år är en mer rimlig uppskattning för verksamheten. Beräkningen utgår från att det blir mindre än 5 barn närvarande per tillfälle, och därmed en ersättning till verksamheten enligt den lägsta ersättningsnivån. Det är dock svårt att förutse en exakt kostnad då efterfrågan och närvarotiderna kan variera över tid.

Förvaltningens analys och slutsatser

Norrtälje är en stor kommun till ytan och det innebär långa resor för barn och vårdnadshavare om det bara erbjuds en ob-omsorg i Norrtälje stad. Då det inte funnits några övernattande barn på Almerska villan det senaste året så bedömer barn- och utbildningskontoret att behovet kan tillgodoses genom ett utökat öppethållande på kvällar och helger. Under dessa förutsättningar bedöms det inte ekonomiskt och organisatoriskt försvarbart att bedriva ob-omsorg nattetid (kl. 21-06.30) i Hallstavik. Då hänvisas barn och vårdnadshavare till verksamheten i Norrtälje. Verksamheten i Hallstavik beräknas kunna starta upp till 1 mars 2023 i en mindre omfattning för att sedan anpassas efter de behov som kommer att tydliggöras när verksamheten startar upp. Utifrån en uppföljning av närvaron hösten 2022 vid Almerska villan kan behoven samlas upp till kl. 18.00 till 21.00 på vardagskvällar och kl. 06.30 till 21.00 på helger.

Tidplaner

Ärendet behandlas i barn- och skolnämndens arbetsutskott den 16 januari, och i barn- och skolnämnden den 23 januari 2023. Senast den 30 januari görs verksamheten sökbar på Norrtälje kommuns webbplats för vårdnadshavare i behov av ob-omsorg. Vårdnadshavarnas ansökningar hanteras sedan av barn och elevadministrationen, och verksamheten planeras kunna starta upp 1 mars 2023 på förskolan Linden.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Henrik Sundblom
Verksamhetschef för förskola
Barn- och utbildningskontoret

Beslut skickas till

Skolchef förskola
Rektor Lindens förskola
Barn- och elevadministrationen